

Châng thlan: *Leviticus 27:30.*

Zirlâite tân:

Hriat tân: Pathian laka rinawmna chuan mahni tâwka dikna ngaihnatna a thlen bâkah, rinnaa khat nun a siam tih an hria ang.

Vei tân: Rinawmnain rilru zalênna a thlen chu a takin an chang ang a, Pathiana rinna nghahnain a pêk theih thil duhawm tak takte chu an tem bawk ang.

Tih tân: A chûnga a chhan hrang hrang kan sawi tâkte avâng khian sâwma pakhat pêk zâi an rêl ang.

THUPUI THEN:

I. Hriat tân: Thil zawng zawnga rinawm thei tûra rinna chu neiin

- A. Thil tê tham tê tê-ah pawh hian eng vângin nge rinawm zêl a pawimawh viau?
- B. Rinawmna hi eng tiangin nge rinnaa innghat nun nêna inkûngkaih?
- C. Sâwma pakhat pêk thîn hi eng tiangin nge rinawmna leh rinna thu nêna inkûngkaih?

II. Vei tân: Rinawmna leh rinna azâra zalênna

- A. Rinawmna hian eng tiangin nge chhia leh tha hriatna thianga tak hmang thei tûrin mi a puiah thîn?
- B. Sâwma pakhat pêk hian eng tiangin nge Pathiana rinna nghah leh amah rinchhanna nun nei tûrin mi a puiah?

III. Tih tûr: Sâwmapakhat pêk—Tih nawn fo hian mi a thiam nâltûr thîn

- A. Rinawm taka sâwma pakhat pêk avânga thlarau lam leh tîsa thil tak pawha lâwmmann kan dawn lêt theih aww chu engte nge ni?
- B. Ringtûte hian a “remchân” châng chauha sâwma pakhat pe thîn tûra thêmma hi eng vângin nge an do a tûl?
- C. Sâwma pakhat pêk hi eng tiangin nge harhtharna leh siamthatna nêna inzawm?

KHÂIKHÂWMNA: Rinawm taka sâwma pakhat pêk thîn hi Israel hnam thlahtu bulte hunlâi aţang daih tawh khân an lo chîng a, Isua pawh khân ţha a ti hlê bawk. Hetianga sâwma pakhat kan pêk hian Pathian nêna thawh hona remchâng kan neih phah a ni.

INZIRTÎR DÂN TÛR

RAHBI 1-NA—Chawk phûr rawh

Bible châng thlûr bing tûr: *Leviticus 27:30.*

Thlarau ţhanna atâna thu pawimawh: *Sâwma pakhat pêkna hmanga Pathian laka rinawm taka awmna hian amah chu kan ring ngam tih a lantîr bâkah, amah nêna inzawna thûk leh nghet zâwk nei zêl tûrin remchâna min siamsak baw a ni.*

ZIRTÎRTÛTE PUÁL: Hêng Bible thawnthûte hian rinawm taka sâwma pakhat an pêk thîn avângin Pathian chuan dinhmun khirhkhân tak hnuaiah pawh a fâte mal a sâwm dân min hrih a ni.

Hun khirh tak mai a tawng mêk a. A thil neih zawng zawng a hmang ral vek tawh. Khatih hunlâia hmeithâi dangte ang bawkin a tân nun a harsa êm êm mai a. Khawkhêng chuan ram a tiro zo vek tawh a, pasalte nêna khawsa nûte pawhin chawkaw puar hmuh an harsat vê tho. A chhuar chu a ruak deuhthâw tawh a, amah leh a fapain vawi khat an ei khawp chia chhang an nei tawh. An hma lam hun a thim hlê a nih chu! Chutih lâi tak chuan zâwlnêi Elija a lo lang nawlh mai a. Chû hmeithâi chu tui in tûr a dîl a; a hnua a thil

sawi hi chu a âwm ang lo hlê mai: “Elijan a hnênah, ‘Hlâu suh; i sawi ang chuan va ti ta che; amaherawhchu, chumi chuan chhang tê tak tê min han siamsak phawt la, chû chu min rawn lâk la, chumi zawhah chuan i tân leh i fapa tân i la siam dâwn nia’ a ti a” (*1 Lalte 17:13*). Heta a thil phût hian thutiam a keng tel thung: “LALPA, Israel-te Pathianin heti hian a ti: ‘LALPAN lei chungah hian ruah a rawn sûtîr hmâ loh chuan chhangphut bêl chu a ruak chuang lo vang a, hriak ûm pawh a kang lo vang’ tiin” (*1 Lalte 17:14*).

Zarefat hmeithâi hian rinna-a thil tiin, Elijan a hrih ang chuan a ti mai a. Chumi avâng chuan Pathianin a rinna a châwimâwi lêt a, amah leh a fapa hnêna thù a lo tiam tawh chu a hlen chhuak ta a ni: Isua chuan, “A ram leh a felna chu zawng hmasa thîn rawh u,” (*Mat. 6:33, NKJV*) tiin min hrih a. Tûn kêra kan zir tûr pawh hian Pathian ram chu rinawm taka sâwma pakhat pêkna hmanga zawng hmasa phawt thîn tûrin min sâwm a; mahse chu kohna chu kan rinnaa innghat Pathian thutiam nêh a kal kawp tlat thung a ni.

A sawi hawwna: I class member tu emaw ber kha mi, rinawm taka sâwma pakhat pe thei lo va inngâi, mahse rinnaa pe tâte hnêna Pathianin a rinawm avânga lâwmman a pêk tâk chanchin a hriat sawi tûrin sâwm ang che.

RAHBI 2-^{NA}—Zawng chhuak rawh

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Pathian rinawmzia hi rinhlelh rual loh a nih vei nêh, kumkhuaa rinhlelh a ni reng mai thung a. A inkâwlkahl viau lo maw le? Rinnaa nun tumtûte tân chuan Pathian rinawmna chu nghah chhuah peih a ngâi tiin kan sawi thei âwm e. Chhuan tinah hian Pathian zuitu rinawm tak takte chuan Pathian rinawmzia an hmuchhuak zêl thîn. Anni tân chuan Pathian rinawmna hi rinhlelh rual a ni lo. A ngaihtuah pawh a la ngaihtuah chhin ngâi loh chhiatna chi hrang hrangin a tlâk buak chung pawh khân Joba chuan, “Mi tihlum hial mah sela, amah chu ka la ring cheu vang” (*Joba 13:15, NKJV*) tiin a sawi.

Amaherawhchu, Pathian hi hmân lâi hun ata tawh vawiin thleng hian rinhlelh a ni reng thîn a, a chhan pawh a thara a rawn infiah zêl a ngaih vâng a ni. Chutianga chu amah pawhin tih a tum rêng bawh a. Chutianga amah han fiah vêl chu a phûrna lam tak pawh niin a lang. Malakia chuan heti hian a lo ziak a: “Vân tukverhte chu hawnsak che uin malsâwmna dawn sên loh khawp hial ka vûr dâwn che u nge dâwn lo mi han fiah tehrêng u’ Sipaihote LALPA chuan a ti” tiin (*Malakia 3:10*).

Sâm phuahtu pawhin, “Aw LALPA thatzia chu tem chhin tehrêng u; amaha rinna ngat mi chu a eng a thâwl e” (*Sam 34:8*) tiin a lo sawi bawh a. Pathian chuan chhuan tinah hian a rintlâkzia a lo lantîr tawh thîn a. Chu a rinawmna chu rinawm taka sâwma pakhat pêkna hmanga chhâng lêt tûrin min sâwm bawh a ni.

ZIR ZÂUNA

I. Rinawmna thil a ni (*Leviticus 27:30; Malakia 3:8–12; Luka 16:10; Hebrai 7:2–10*).

Pathian Lehkhabu chuan sâwma pakhat chu LALPÂ ngaiha thil thianghlim a nih thu min hrilh a (*Lev. 27:30, NKJV*). Thianghlim tih thû hi chu Hebrai thumal pakhat, *kadosh* a tanga lâk a ni a, chumi awmzia chu “serh hrang,” “dah hrang” tihna a ni. Tawngkam danga sawi chuan, thil thenkhat chu thil eng emaw bîk tak atâna hman atân dah hran, serh hran a ni thîn a. Chutianga a nih chuan ‘sâwma pakhat’ tia kan sawi pawh hi kan lâk luh zînga mi ni vê tho mah se kan tâ a ni miah lo tihna a ni. A nihna takah chuan a tîr a tâng rênga Pathian tâ sâ rêng a ni zâwk a. A hnêna kan pêk kîr avânga lo thianghlim ta a ni lo. A thianghlim sâ reng zâwk a, kan pê kîr emaw, pe kîr lo emaw pawh ni se, Pathian tâna hman tûra serh hran tawh a ni.

Mi pakhat chuan kawnga a kal lâiin kawngsîra lehkha ip, a chhûnga chêng 2,00,00 lâi mai lo awm chu a chhar a. Chu pa chu mi rinawm pângngâi tak a nih avângin chu pawisa chu mi tu emaw tâ a tih hriain, a neitu dik tak hnênah pêk kîr leh a tum ta a. Chutianga tih chu mi rinawmte tih dân tûr rêng a ni bawh. A chhartu hian a

neitu dik tak hnênah eng mah a pe hran lo kan ti thei ang, a chhan chu kha lehkha ip neitu kha a ni lo miâu sî a. Sâwma pakhat chungchângah pawh hian Pathian hnênah eng mah kan pe hran lo va, amâ tâ dik tak a ni zâwk. Kan rinawmna lantîrna atân amâ tâ ngei chu a hnênah kan pe kîr leh mai zâwk a ni.

Malakia chuan heti hian a lo sawi a: “Mihringin Pathian tâ chu a rûksak tûr em ni? Mahse nangni chuan min rûksak thîn. Nangni erawh chuan ‘Engahte hian nge kan rûksak che?’ in ti a. Sâwma pakhat leh thihlanahte hian [min rûksak a ni]” (*Mal. 3:8*). Pathian tâ kan lo kawl reng hian Pathian kan rawk tihna a ni a. Keimahni pawh kawng hnihin kan inrawk ve bawk: 1) Sâwma pakua kan la kawlte mal min sâwmsak tûra Pathian rin ngamna remchâng kan chên a; 2) vânin malsâwmna min rawn vûr lehna tûr remchâng pawh kan chên bawk. Isua chuan, “Leia sùlrûl leh tuiêkin a ei chhiatnaah, rûkrûten an reh pawha an rûknaah hian in tân rote khâwl khâwm suh u; vânah, sùlrûl leh tuiêkin a ei chhiat lohnaah, rûkrûten an reh pawha an rûk hek lohnaah chuan in tân rote khâwl khâwm zâwk rawh u, i ro awmna apiangah i rilru pawh a awm ang’ tiin a sawi “ (*Mat. 6:19–21*).

Ngaihtuah teh: Malakia sawi dâna Pathian kan rawkna chu eng nge ni? Kristiante hian eng tiang kawngtein nge Pathian chu kan lo rawk thîn le?

II. Rinna thil a ni (*Genesis 22:1–12; 28:14–22; Luka 11:42; Hebrai 12:2*).

Thuthlung Thar lehkhâbûten “rinna” tia an sawi hi Grik tawng chuan *pistis* tih a ni a, he thumal hi a châng chuan rinawmna emaw, thurin emaw ang pawha hman thîn a ni. Thiltih sawina, *pisteuein* tih chu “ring” tia lehlin a ni tlângpui a. A tak takah chuan, rinna leh riawmna-te hi Pathian leh mihring inkâra inlaichînna awmah hian a pawimawh vê vê a ni.

Hê thawnthu hian ring leh rinna danglam dân a tilang a. Mi pakhat chuan Niagara Tuikhawthla (Falls) tan tlanga hruizên an zam phei chu a zawh a. A zawh lâi chu thlîr tumin mipui tam tak an lo pung khâwm a. Chu pa chuan tla miah lova râi leh lam thleng a zawh kâi theih an rin leh rin loh a han zâwt a. Mi tam tak chuan a zawh kâi theih an rin thû-in an lo chhâng a. Chutiang chu “ring” a ni. Chumi hnû chuan a puak phei tûra inpe thei an awm leh an awm loh a han zâwt leh a. Chu zet chu ring mai ni lovin, inrin ngamna a ni tawh. Pathian Lehkhabu chuan ramhuaite pawhin Isua chu an ringa an khurh thu min hrilh a. Chuvângin, rinna, Pathian rinna leh rinawmna hi pawisa thîr hmâi pahnih ang deuh hi a ni kan ti thei ang chu.

A hma lama kan sawi tâk ang khân, inlaichînna pawh hi thlûr hnih angin a kal a. Pathian chu kan ring ngam thei em? Pathianin min ring ngam thei em? Sâwma pakhat pêkna hmang hian Pathian chuan keimahnia remchâng zawngin inlaichînna rawn siam a tum a. Ani chuan zaa zâ min pê a, chumi hmun sâwma then hmun khat (sâwma pakhat) chu a hnêna pe kîr leh tûrin min ring ngam dâwn ngê dâwn lo min lo ngâichâng reng a ni. Kan pêk kîr hian zaa kawl âi chuan Pathian awmpuina azârah zâa sawm kua nêh tha takin kan nung thei zâwk dâwn tih kan ring tihna a ni.

Ngaihtuah teh: Sâwma pakhat pêknaa rinna kan tihlan hian chhandamnaa rinna awm chungchâng chu eng nge min zirtîr le?

RAHBI 3-NA—A taka nunpui tûr

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: I lehkhabu tê-ah khân kraws eng zât nge awm le? Kristiante chuan chhandamna chu rinna avâng chauha chan tûr a nih thu kan sawi thîh a. Chu chhandamnaah chuan thiltihte hian korî a tu lo niin kan sawi bawh thîh. Pathianah chauh rinna kan ngat tûr a ni. Chû chu kraws thuchah a ni. Sum leh pâi chungchângah erawh chuan a dân a dang deuh niin a lang a. “Pathian chuan mahni inenkawl thâte hi tha takin a enkawl thîh” tih ang deuh a ni.

Ngaihtuah zui tûr/a taka nunpui tûr zawhnate:

- ❶ Eng tiangin nge sâwma pakhat kan pêk ðhinna hi chhandamna kan chan tak takna nê n a inzawm?
- ❷ Eng tin nge ringtûte hian an rinna puan chhuahna chu mahni inhlanna thiltih nê n an kal kawptîr theih ang?
- ❸ Eng tiangin nge rinawm taka sâwma pakhat pêk ðhinna hian thlarau lama ðhanna min pêk le?
- ❹ Eng tiangin nge rinawm taka sâwma pakhat pêk ðhinna hian ring lo mîte hnênah Isua chanchin hriat châkna thinlung a puttîr?
- ❺ Eng tiangin nge sâwma pakhat pêk leh Isuan a ram leh a felna chu zawng hmasa phawt tûra min sâwmna (*Mat. 6:33*) hi a inzawm?

RAHBI 4-NA—Boruak siam rawh

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Sâwma pakhat pêk hi thlarau lam thila duhthlanna a ni a, rinawmna leh rinna neih a ngâi hlê a ni. *Hebrai II* hian rinna lovin Pathian chu tihlâwm ziazâng a nih loh thû min hrilh a. Rinawmna tel lova Pathian tihlâwm pawh hi thil theih loh tluk a ni baw k ang. Hêng thil pahnihte hi a taka chang kawp tûrin i class member-te kha fuih ang che.

Tih tûr:

Sâwma pakhat pe ðhînte tân: Sâwma pakhat pêk hi dân pângngâi ang lekah a ngaih vê theih a. Pathian chuan malsâwmna tam zâwkin min vûr se, vân tukverhte hial hawng tûrin kan beisei ngam tak tak em le? Pathian hnênah a hming a lo zahawm theihna tûr thil thlentîr tûrin dîl ang che.

Sâwma pakhat pe ngâi lote tân: Sâwma pakhat pêk vê ðhin tawh tum la. Malsâwmna i dawnte chu ziak chhuak ðhin la, mi dangte hnênah i hrilh chhâwng vê ðhin dân nia.